

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Економічної кібернетики та інформаційних технологій

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
проф. Якуб Євгеній Соломонович
“ ____ ” _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності Економічна кібернетика

за темою:

Моделювання розвитку національного господарства за допомогою розширених технологічних моделей

Виконавець

студент Обліково-економічного факультету
Мотинга Катерина В'ячеславівна

Науковий керівник

к.е.н.

(науковий ступінь, вчене звання)

Манжула Світлана Петрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДА РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	5
1.1 Особливості розвитку і планування національного господарства України.....	5
1.2 Технологічні моделі розвитку національного господарства.....	14
РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА РОЗШИРЕНИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ МОДЕЛЕЙ З ВРАХУВАННЯМ ЕКСПОРТУ ТА ІМПОРТУ	21
2.1 Аналізування розвитку національного господарства та тенденцій економічного зростання.....	21
2.2 Побудова розширеної технологічної моделі відкритої економіки.....	28
РОЗДІЛ 3. ЗАСТОСУВАННЯ РОЗШИРЕНИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ МОДЕЛЕЙ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	35
3.1 Побудова моделі з нульовим експортно-імпортним сальдо.....	35
3.2 Побудова моделі замкненої економіки.	38
3.3 Прогнозування параметрів моделі відкритої економіки на 2017 рік.....	40
ВИСНОВКИ	44
Список використаних джерел.....	47
Додатки	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Національне господарство країни є досить складною системою, яка складається з багатьох елементів та різноманітними зв'язками між цими елементами. Розвиток системи в цілому залежить від багатьох факторів впливу на елементи і зв'язки між ними (Наприклад: станом навколишнього середовища, економічними зв'язками з іншими країнами, кількості населення чи розвитку науки).

Сучасна економіка уявляє собою відкриту систему, побудовану на прямих і зворотних горизонтальних і вертикальних зв'язках, і може успішно розвиватися тільки при наявності ефективного управління цими зв'язками, як на макро-, так і на мікро- рівні.

Основним інструментом прогнозування є розроблений В. Леонтьєвим міжгалузевий баланс, який дозволяє аналізувати економіку, як національну, так і окремих регіонів і на основі цього розробляти рекомендації з управління виробництвом.

Національне господарство України на сучасному етапі демонструє неоднозначну динаміку розвитку та характеризується стратегічною невизначеністю, регіональною та галузевою асиметрією, функціонуванням переважно низькотехнологічних виробництв, хаотичним інвестуванням видів економічної діяльності. У таких умовах виникає гостра необхідність формування моделі розвитку, яка створить передумови для забезпечення позитивних структурно-технологічних зрушень.

Мета і завдання дослідження. Метою дипломної роботи є аналіз сучасної моделі економіки та розроблення концептуальних, методологічних та методико-прикладних засад формування моделей розвитку національного господарства України в умовах відкритої економіки.

Досягнення поставленої мети обумовило необхідність вирішення таких завдань:

- узагальнити теоретичні положення розвитку національного господарства та розглянути основні моделі;
- проаналізувати основні закономірності розвитку національного господарства;

- уточнити основні тенденції формування національної економіки;
- розробити технологічну модель відкритої економіки, що враховує експорт та імпорт;
- побудувати розширені технологічні моделі економіки. Визначити параметри моделей, що забезпечують рівновагу в системі;
- розвинути науково-методичний підхід з оцінювання рівня експорту та імпорту національного господарства з позиції економічної оптимальності та доцільності.

ВИСНОВКИ

Враховуючи всі отримані результати, можна зробити висновок, що для розвитку економіки України потрібно налагодити систему експорту товарів та зменшувати обсяг імпорту.

Для цього потрібно звернути увагу на ті галузі які займають достатньо високе значення в імпорті, наприклад як виробництво товарів та сільське господарство. При чому саме ці галузі є провідними як у ВВП товарів, так і у експорті і імпорті. Можливо потрібно зменшити обсяг експорту товарів саме цих галузей, або нарощувати виробництво конкретних товарів які потребує Україна.

Також можливо потрібно звернути увагу на ті галузі які зараз дуже мало експортуються проте за рахунок нарощування виробництва і експорту саме цих товарів експортно-імпортне сальдо може змінити свою динаміку (експорт стане перевищувати імпорт).

Але в першу чергу потрібно стабілізувати економіку України.

Для цього мають бути у пріоритетному порядку вирішені наступні завдання:

• досягнення стабільності банківської системи як необхідної умови поновлення стабільних процесів у сфері кредитування;

• формування впливових інструментів регулювання величин та структури грошової пропозиції з метою мінімізації монетарних факторів інфляційних процесів;

• зведення до мінімуму немонетарних чинників інфляції; • розбудова на пріоритетних засадах системи інвестиційного кредитування структурної модернізації реального сектору економіки;

• зниження

валютних

ризиків.

Підводячи підсумки вище викладеного можна зробити висновки про те, що розвиток національного господарства є дуже складним процесом. Про це свідчить різноманітність факторів які впливають на розвиток національного господарства. Тому потрібно приділяти досить уваги плануванню та прогнозуванню економіки.

Сучасні процеси та явища в економічних системах при їх постійних змінах все сильніше привертають увагу до питань і завдань збалансованості та врівноваженості економічних систем, особливо для їх поступового стабільного економічного розвитку.

На сьогодні в умовах динамічного розвитку та трансформування суспільних відносин відбуваються постійні зміни у діяльності окремих господарських одиниць. Такі зміни та перетворення спричинено постійним розвитком технологічного прогресу, зростанням виробничих потужностей, впровадженням новітніх технологій, які супроводжуються постійними процесами настання нестабільності чи спадом виробництва, часто інфляційними впливами на економічний стан.

Оскільки «національна економіка – це структурно і організаційно єдина система взаємопов'язаних галузей і сфер діяльності людей, якій властива відповідно пропорційність, взаємозумовленість розміщення на території, обмеженій державними кордонами», то є обумовленість використовувати модель Леонтьєва для її дослідження.

Виявлено простоту повторного використання моделі міжгалузевого балансу на основі Excel, завдяки чому зменшується навантаження при розрахунках та досягається значна гнучкість моделі в умовах динамічності економічної системи. Таким чином, активні дослідження та розробка й покращення ПЗ, що може застосовувати математичні інструменти в економіці, у моделюванні процесів і явищ, та застосування вже існуючих моделей надає можливість постійного покращення їх використання.

Список використаних джерел

1. Герасенко В.П. Прогностичні методи управління ринковою економікою. Навчальний посібник. - Гомель, 1997
2. Горелов С.А. Математичні методи в прогнозуванні. - М.: Прогрес, 2003
3. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. / Редкол.: ...С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с.
4. Карасьов А.І. Математичні моделі в плануванні. - М., 2004
5. Орешин В.П. Державне регулювання національної економіки. - М., 1999
6. Основи економічного і соціального прогнозування. / Под ред. Н.А. Мосіна - М.: Вища школа, 2005
7. Прогнозування і планування економіки. / Под ред. В.І. Борисевича, Г.А. Кандурова. - Мн., 2000
8. Цигічко В.А. Основи прогнозування систем. - М.: Фінанси і статистика, 2006.
9. Леонтьєв В.В. Економічні есе. Теорії, дослідження, факти і політика: Пер. з англ. / В.В. Леонтьєв. - М.: Політвидав, 1990. - 415 с.
10. Динамічні багатогалузеві моделі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vsh1791.ru/sbks/BKS/EMM2/05.pdf>
11. Секторальна модель економіки країни <https://mozok.click/197-sektoralna-model-ekonomki-krayini.html>
12. ПЛАНУВАННЯ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1281041964682/ekonomika/planuvannya_diyalnosti_pidpriyemstva
13. Динамічні міжгалузеві балансові моделі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buklib.net/books/26039/>
14. Секторна модель розвитку національного господарства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.business-inform.net/pdf/2013/7_0/8_13.pdf
15. Аналіз „Економічної таблиці” Ф.Кене та її наукове значення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://studopedia.org/8-204581.html>
16. Модель розширюючої економіки Неймана [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://math.csu.ru/~rusear/ME_Ruda/Chapter6/par6_4.html
17. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
18. Національне і світове господарство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://studopedia.com.ua/1_226923_natsionalne-i-svitove-gospodarstvo-vidkrita-ekonomika.html
19. Моделі розвитку національного господарства України в умовах постіндустріального суспільства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/22889>
20. Національні рахунки України за 2001 – 2009 рр.: Статистичні бюлетені / за ред. О.Г. Осауленка. – К.: Державний комітет статистики України.

21. Національне господарство та його характеристика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/11/1076.html>
22. Валовий випуск і валовий внутрішній продукт. Номінальний та реальний ВВП [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economics.studio/ekonomicheskaya-teoriya/valoviy-vipusk-valoviy-vnutrishniy-produkt-71887.html>
23. Головінов О. М. Економічне зростання: роль держави в ринкових умовах / О.М.Головінов // Вісник СумДУ. – 2012. – №1. – С.76-98. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://visnyk.sumdu.edu.ua>
24. (Національні рахунки України за 2001 – 2009 рр.: Статистичні бюлетені / за ред. О.Г. Осауленка. – К.: Державний комітет статистики України.